

ПОЛИТИКА

Београд, среда 3. јануар 2018.
Број 37409 година СХИВ

Основана 1904. године
Оснивач Владислав Рибникар

Примерак
40 динара **

У ПОНЕДЕЉАК
8. ЈАНУАРА

Традиционални
„Политикин“
црквени календар

ИНТЕРВЈУ: ЖИЛИ ДЕЛПИ,
француска глумица

Три боје:
новац, моћ
и жена стр. 12

потрошач
Раскид
уговора са
оператером
КОШТА стр. 11

СУТРА
Народни обичаји
и најлепши
рецепти за Бадњи
дан и Божић

ИНТЕРВЈУ: ГОРАН КНЕЖЕВИЋ,
министар привреде

Није тачно да су
јавна предузећа
нереформисана

стр. 10

Све више жена
у затворима

стр. 9

ИНТЕРВЈУ: ВЛАТКО ВЕДРАЛ,
професор на Оксфорду

Најцитиранији
српски физичар
на планети

стр. 8

НАСТАВАК ОБРАЧУНА
ЦРНОГОРСКИХ КЛАНОВА

Хицима у главу
и груди убијен
Даворин Балтић

стр. 9

ИСТРАЖИВАЊЕ „ПОЛИТИКЕ“ И АГЕНЦИЈЕ „ФАКТОР ПЛУС“

Година политичких битака

Грађани су у приличној конфузији,
не знају довољно или не знају шта
да мисле о проблему Косова и Метохије

Као неколико последњих година, и сада на прелазу из 2017. у 2018, главна политичка тема су – избори. Гласање за град Београд, извесно, следи најкасније у марту, а њихов „судбински“ или макар велики симболички значај надилази чињеницу да је реч „само“ о локалним изборима. И мада није немогуће да у исто време ипак буду организовани и нови ванредни парламентарни избори, они су за сада у другом плану, јер је „битка за Београд“ већ довољно интересантна.

По традиционалном новогодишњем истраживању „Политике“ и агенције „Фактор плус“, опозициона-

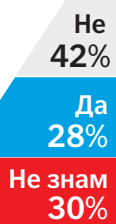
ри су на нивоу главног града у знатно бољем положају него на републичком нивоу, а напредњачка листа стоји нешто ложије. Ипак, уз могућност да социјалисти и радикали, по рецепту из Мионице, заједно наступе на београдским изборима, СНС би са њима имао практично осигурану скупштинску већину. Реч је, наравно, како истиче директор агенције „Фактор плус“ Владимир Пејић, о могућим изборним листама, па су и добијени резултати само индикација стања, а не нека прецизна пројекција.

Наша новогодишња анкета, спроведена на узорку од 1.200 испитаника у периоду од 15. до 25. децембра, показује да 42 одсто грађана није за

нове парламентарне изборе (28 одсто јесте за њих), али и да нису сигурни колики ће бити век владе Ане Брнабић. „Неко је незадовољан радом владе, неко очекује реконструкцију, неко да ће Александар Вучић расписати изборе... Влада по овим резултатима не делује стабилно, али то не значи

Да ли би, заједно са редовним локалним изборима за град Београд за два-три месеца, требало расписати и ванредне парламентарне изборе?

да нема већину или да је неко спреман да је руши. Једноставно, грађани из различитих разлога верују да неће изгурати баш цео мандат, а и моје мишљење се поклапа са њиховим“, каже Пејић.

Појединачне оцене за чланове владе су доста уједначене и нико се не издваја, осим донекле премијерка Брнабић – 3,1 је њена просечна оцена.

стр. 5

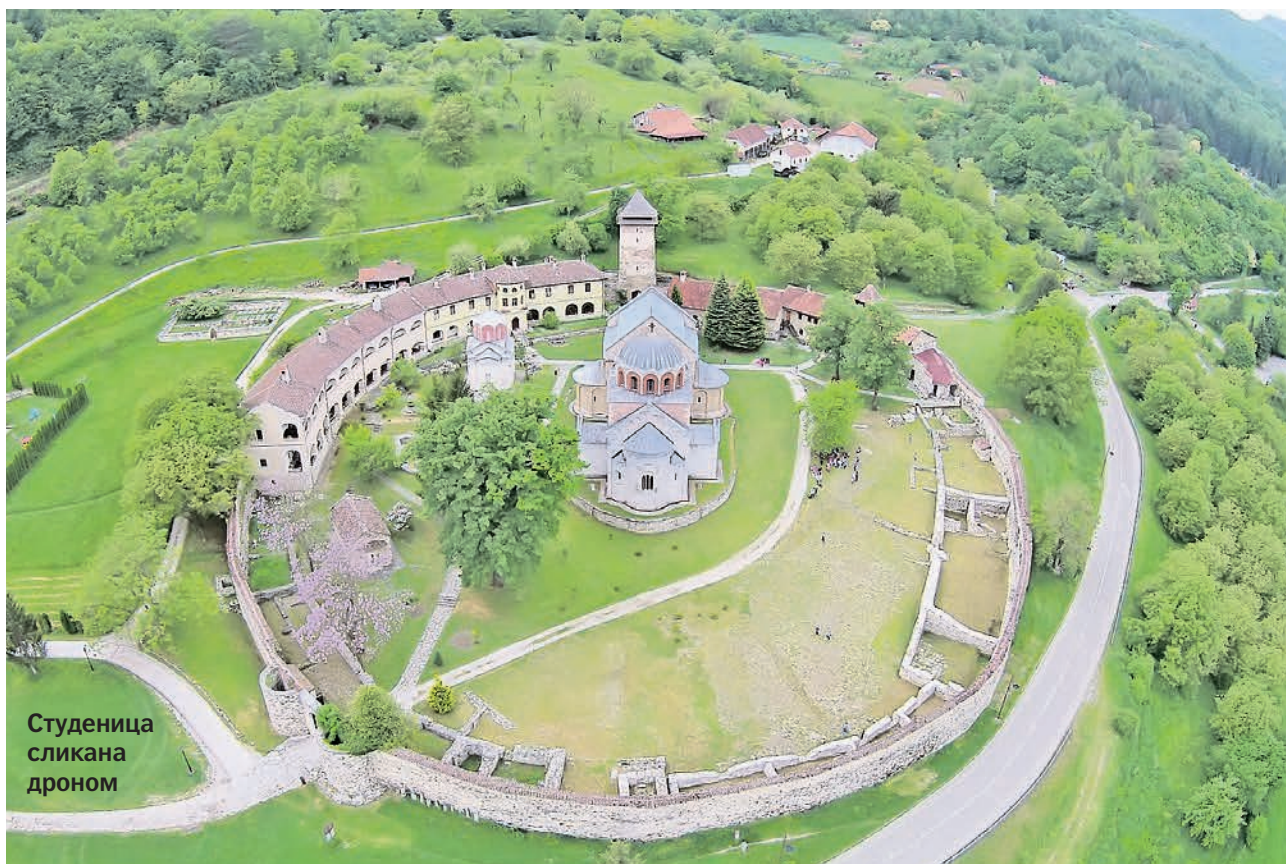
Чувари баштине српских предака

Ентузијастички из Удружења „Српско благо“ пуне две деценије фотографишу српске цркве и манастире, стварајући дигиталну архиву која је кликом миша доступна читавом свету

Димитрије Буквић

Било је три сата после поноћи. Изнајмљени комби је паркиран у Васиной улици у центру Београда. Шесторо људи у пртљажник пакује фото-апарате, камере и другу опрему за снимање. Спремни су за пут. Одредиште: Пећ. Година: 2007. Рекло би се да је у тим околностима „малкице“ ризично упутити се у срце Метохије.

Међутим, за ентузијасте из Удружења „Српско благо“ нема ни страха ни препрека. Ови посвећеници од 1998. истражују у мисији коју су сами себи доделили – фотографисање и снимање српских цркава и манастира и стварање дигиталне архиве овдашњег културног наслеђа на свом сајту. Захваљујући њиховом труду, читав свет се кликом миша може упознати са храмовима које су обили. Ову годину, у којој славе две деценије, дочекали су с импресивним референцама.

Студеница
сликана
дронем

Од камена у порти до фрески на врху куполе, комплетно су „покрили“ двадесетак храмова – Студеницу, Раваницу, Милешево, Манасију, Сопотане, Дечане, Грачаницу, Пећку патријаршију... А њихове фотографије налазе

се у уџбеницима историје, бројним монографијама, најрелевантнијим светским византолошким часописима, архивама Српске православне цркве и Српске академије наука и уметности, али и најчувенијих америчких

универзитета какви су Принстон и Харвард. Неки од њихових снимака су недавно украсили и календар којим је „Политика“ даривала своје читаоце.

стр. 7

Момо Чолаковић у парламенту

Чолаковићи посланици читав век

Мирјана Чекеревац

Ретке су породице, уколико таквих уопште има, као породица Чолаковић, која је у последњих сто година, у различитим парламентарним сазивима, имала посланика. Век породичног посланичког стажа, који се навршава 2018. године, у скупштинској клути обележиће Момо Чолаковић, посланик ПУПС-а. Будући да има петоро унучади, ова традиција „посланиковања“ има изгледа да буде настављена.

Зачетник традиције био је Момин деда Ристо Чолаковић, који је, прича његов унук, умео да се бори за своје ставове, али је сматрао да се људи морају међусобно поштовати, да треба саслушати туђе аргументе и у свакој ситуацији бити достојанствен и, пре свега, сачувати људскост.

стр. 6

€ 118,3431 ДИН ↓

www.politika.rs

redakcija@politika.rs

ДАНАС
1°/10°

СУТРА
3°/11°

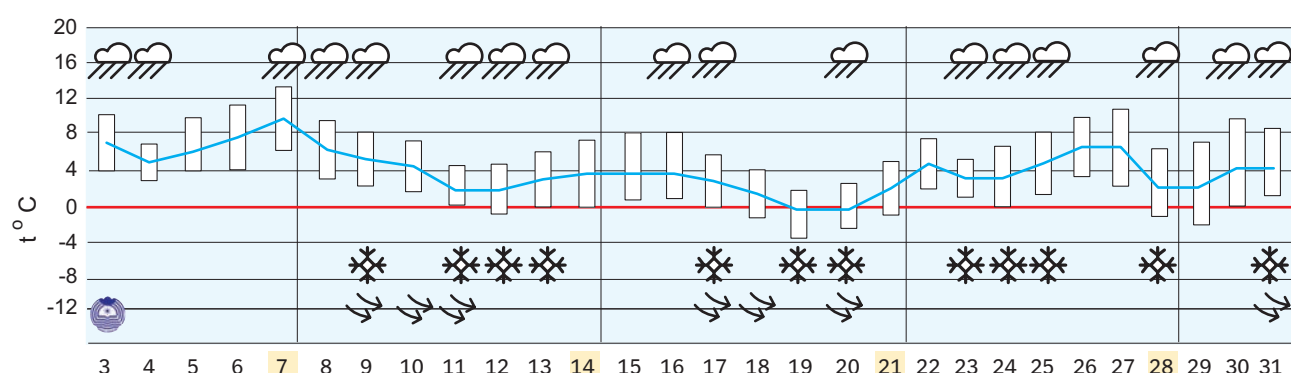
ISSN 0350-4395

ЦРНА ГОРА 0,70 EUR;
РЕПУБЛИКА СРПСКА 1 KM;
ХРВАТСКА 8,00 KN;
МАКЕДОНИЈА 30,00 DEN;
СЛОВЕНИЈА 1,00 EUR;
ФЕД. БИХ 1 KM;

И јануар без снега

Током првих десет дана јануара топлије, повремено с падавинама и температуром од 4 до 9 степени Целзијуса. Од 2. до 4. као и од 7. до 9. киша, 9. праћена суснежицом или снегом. До краја месеца мало топлије са чешћом појавом падавина. Од 10. до 13. око 16. и 17. од 23. до 25. као и крајем јануара појава кише, суснежице или снега, док ће крајем друге декаде падати снег уз краткотрајно формирање снежног покривача.

Унутрашњост Грачанице у објективу ентузијаста из „Српског блага“

Чувари баштине српских предака

Са прве стране

Јасно је отуда да подухвати „Српско благо“ ни случајно нису аматеризам, иако свако од десетак „теренаца“, колико их је у Удружењу, обилазак светиња подређује својим редовним пословима. Да су пуки хобисти, најзад, не би се само с поменутог пута у Пећ 2007. вратили с близу 6.000 снимака и видео-записа из комплекса тамошње патријаршије!

Тада је са њима први пут кренула Гордана Келић, историчарка уметности, тренутно докторанд Филозофског факултета у Београду. Научно интересовање за националну средњовековну

Архива свима доступна

„Српско благо“ је основано 1998. у САД, као засебна фондација при Конгресу српског уједињења, с намером да допринесе очувању и промовисању српске културне баштине. Покретање удружења иницирали су сукоби на подручју бивше Југославије. Од тада, циљ „Српско блага“ је дигитално снимање и архивирање документације о културном наслеђу Србије уз ширење информација о његовом значају. Те информације, сакупљене у систематизовану базу података овог удружења, са датовањем и иконографским дескрипцијама, слободно су доступне свим заинтересованим појединцима и образовним центрима. По свему томе, „Српско благо“ је јединствен подухват којем би морале да позавиде и многе званичне институције задужене за заштиту културног наслеђа.

уметност мотивисало ју је да се прикључи овим чуварима памћења и до данас остане у њиховом тиму.

„Том приликом, у Пећи смо седам дана фотографисали. Нисмо излазили ван манастирског комплекса. Ниг-

Да би овековечили унутрашњост цркава и манастира „теренци“ досежу до најнедоступнијих детаља

де се и није могло без пратње. Фотографисање смо почињали око осам ујутру и често смо завршавали далеко после поноћи“, објашњава она.

У њен домен спада и планирање теренских активности „Српско блага“, у којем има и звање програмског директора.

Како каже, то је само формална функција јер је реч о непрофитном удружењу. Али, највише воли да зграби свој „канон“ и с колегама се упуту на одредиште. Томе претходе дуготрајне припреме – од упознавања с постојећом документацијом о културном добру и његовом архитектуром, преко избора опреме, до организовања превоза и смештаја.

„Сваки одлазак на терен је искуство за себе. Увек се дешавају перипетије с временом или људима јер ретко кад кренемо сви десеторо. Кад је реч о опреми, гледамо да стално будемо у току с технологијом. Осим фото-апа-

Са пута у Пећ 2007. године

рата и камера, одскора имамо и дрон, којим смо начинили снимке Студенице из ваздуха. Поседујемо и монтажну преносиву скелу високу 16 метара, као и телескопску челичну шипку на коју се монтира фото-апарат. Тако се

могу уликати најнедоступнији делови. Такође, на нашем сајту смо увели и одељак у којем омогућавамо посетитицима виртуелну туру кроз поједине манастире“, истиче Гордана Келић.

Разни су начини на које ови ентузија-

сти иду на пут: од рентакара, преко изнајмљивања камиона ако се носи скела, до комби превоза. На терену, ноће у манастирским конацима, приватном смештају или кућама мештана.

„Домаћини нас дочекују отвореног срца и испружене руке. Никада нисмо имали никаквих проблема, а у црквама и манастирима су нам излазили у сусрет чак и кад бисмо радили до дубоко у ноћ. Велику подршку имамо од СПЦ. Сарађујемо такође и с колегама из институција заштите културног наслеђа“, наводи наша саговорница.

Непријатности није било, али изазова није мањкало.

„У мањим храмовима, сведеност простора отежава фотографисање. С друге стране, често користимо и мердевине за мање доступна места. Тако се на снимањима дешава да стојимо на високим мердевинама на једној ноzi како бисмо допрли до појединих детаља. Често нас стигне и умор, па је један колега у Дечанима задрмао на скели усред фотографисања“, с осмехом прича Гордана Келић.

У архиву на сајту не похрањују све снимке које донесе, већ само обрабране, којима су најзадовољнији. Селекцију и дигитализацију олакшава то што су поједини чланови теренске екипе „Српско блага“ по струци програмери и електроинжењери, задужени за постављање архиве на сајт.

За 11 година у „Српском блага“, Гордана је обишла Пећ, Дечане, Велику Хочу, Студеницу, Липљан... Прошле године су снимали цркву посвећену Благовештењу у селу Каран код Ужица, познату као Бела Црква Каранска. Неке локације су обилазили у више наврата како би имали најактуелније снимке јер, како напомиње Гордана, документовање наслеђа је први корак ка његовој заштити па је важно да се ствара споменика културе редовно прати.

„Осим тога, како технологија напредује, ми постајемо незадовољни снимцима које смо начинили па одлазимо да направимо нове“, додаје она. ☐

„Ви сте последња нада да ћу наћи сродну душу!“ Ову реченицу изговара готово свако ко пређе праг „Фортуне“, најстарије агенције за брачно посредовање у нашој земљи, која је ове године прославила 35 година рада и у којој је свог животног или брачног партнера до сада нашло преко 6.500 особа. Иако су нам друштвене мреже донеле илузију да ћемо посредством „Фејсбук“ и „Инстаграма“ брзо и лако пронаћи

Мушкарци, најчешће занатлије, желе партнерку која лепо изгледа. Жене које су факултетски образоване не желе ни да упознају особу која је завршила средњу школу

партнера, искуство је показало да су разочарања у виртуелном свету много већа, јер велики број особа, жељан авантуре и узбуђења, прави лажне профиле, док у реалности живи са бурмом на прсту и породицом у предграђу.

Искуство психолога запослених у овој агенцији говори да њен праг углавном прелазе особе након тридесете године – до четврте деценије већина особа живи активним социјалним животом, излази у клубове и стиче нова познан-

Последња нада за сродну душу

ства. А када стигну тридесете, особа се осврне око себе и схвати да су њени пријатељи запловили у брачне воде, а да је она остала сама...

– Без обзира на то што свако од нас има сопствену историју за портрет идеалног партнера, сви који дођу у „Фортуну“ кажу да желе „само“ нормалну особу, мислећи углавном на особе сличне себи – они траже партнера истог нивоа образовања, истог или вишег социјалног статуса, истог порекла и истих жеља и погледа у будућности. Жене које нам се јављају углавном су образоване, успешне у послу и желе – истог таквог мушкарца. У ствари, некога ко је само мало више урадио у животу од њих – ко је малчице образованији, имунији, професионално успешнији... Мушкарци желе партнерку која је од пет до десет година млађа од њих. Њима је мање битно да ли је жена факултетски образована или не, али је важно да лепо изгледа. Они су спремни да праве компромисе и снижавају очекивања, нарочито када желе породицу. Жене су много изборљивије – већина факултетски образованих жена не жели ни да размишља о могућности да се упозна са особом која је завршила средњу школу – објашњава Нада Јовичић, психолог у овој агенцији.

– Инсистирамо да се људи спајају из емотивних

разлога, а не да би решили егзистенцијалне или стамбене проблеме. Недавно нам се јавила 30-годишња девојка која је желела да упозна добро ситуираног мушкарца од 60 година да би уживала у животу на високој ноzi. Ми смо тај предлог одбили и објаснили да такву врсту „посредовања“ раде неке друге агенције. Охрабрена примером креаторке Верице Ракочевић, која је љубавну срећу нашла у браку са три деценије млађим партнером, јавила нам се једна дама у седмој деценији и самоуверено затражила младића у тридесетим. И овај захтев смо морали да одбијемо, јер из искуства знамо да мушкарци траже млађе, а не старије партнерке – помиње психолог.

Свака особа која своју емотивну срећу тражи у „Фортуни“ попуни упитник са личним подацима, напише каквог партнера жели и приложи своју фотографију. Након анализе профила личности и њихових потреба, психолог предлаже особе за које сматра да одговарају једна другој. Само у случају када су обе особе сагласне да се упознају долази до размне телефонских бројева и до познанства.

На питање колико су успешни у процени да ће две особе одговарати једна другој, Нада Јовичић искрено каже:

Фото Д. Вукосављевић

– Не постоји рецепт за упаривање људи. Мушкарца или жена могу да изгледају идеално на „папиру“, али у природи не мора да „проради хемија“. Некада се дешава да се све коцкице сложе и да све одговара – образовање, социјални профил, професионални статус... али да нам се не допада нечија боја гласа, акценат, мимика или гестикулација. Да би веза успела није довољно да се партнери физички допадају једно другом и да се ментално ускладе, битан је и момент у коме су се срели – ако је мушкарца тренутно незапослен, а она свеже разведена или има проблематичан однос са бившим партнером који црпи њену менталну енергију, веза не мора да успе – објашњава овај психолог.

Катарина Ђорђевић